

Крупко Анастасія Олегівна
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування ДДУВС

Науковий керівник:
старший викладач кафедри
ОРД та СТ, к.ю.н.. **Кисельов А.О.**

КОНФІДЕНЦІЙНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Лише під час використання державою певного впливу на суспільство можлива дійсна зрозумілість ним важливості діяти у відповідності до встановлених законів. При цьому необхідно враховувати як гласний вплив, так і спеціально встановлений, а саме застосування певних методів, засобів, техніки, які використовуються з метою забезпечення певного впливу на прихованих засадах. Саме до таких спеціальних методів і належить конфіденційне співробітництво.

На сьогодні за допомогою ОРД щорічно відкривається близько 30% кримінальних проваджень, зареєстрованих покримінально-виконавчій службі, попереджається відповідно близько 2500 злочинів. І у випадку удосконалення інституту конфіденційного співробітництва зазначені корисні показники ОРД можуть значно зрости, тобто прикладна цінність від дослідження даного інституту не викликає жодних сумнівів[1].

Проблеми конфіденційного співробітництва досліджували такі науковці, як С.Халимон, А.Олексієв, О.Бандурка, В.Баранов, В.Грохольський, О.Джужа, А.Долгова, В.Іванчук, С.Обшалов, В.Усенко, Н.Філіппенко, І.Шинкаренко та багато інших.

Так, у відповідності до статті 275 КПК України, слідчий має право використовувати інформацію, отриману від осіб, з якими встановлено конфіденційне співробітництво, під час проведення негласних слідчих(розшукових) дій, або залучати їх до проведення таких дій у випадках, передбачених КПК України.

Взагалі наукова практика визначає під конфіденційним співробітництвом у кримінальному провадженні законодавчо визначену діяльність працівників оперативних підрозділів, слідчих, прокурорів по встановленню негласних відносин з повнолітньою дієздатною особою, які в межах кримінального провадження надають допомогу на засадах добровільності та конспіративності або залучені до проведення негласних слідчих (розшукових) дій[2, с.59].

Порядок і тактика залучення таких співробітників визначається законодавством, яке регулює контррозвідальну оперативно-розшукову діяльність. Так, стаття 8 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність» визначає, що оперативні підрозділи мають право встановлювати конфіденційне співробіт-

ництво з особами на засадах добровільності. Тобто особа, яка являється конфіденційним співробітником повинна виконувати свою діяльність добровільно, за рівномірною згодою обох сторін та мати усвідомлений характер.

Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» забороняється залучати до конфіденційного співробітництва недієздатних осіб, які мають психічні захворювання або за станом свого здоров'я не спроможні виконувати завдання оперативно-розшукової діяльності. Не дозволяється встановлювати негласне співробітництво з особами, які не досягли повноліття. Щодо неповнолітніх, то з ними оперативні працівники можуть проводити негласну діяльність тільки за умов дотримання вимог кримінального процесуального законодавства. У свою чергу ч.2 ст.275 КПК України забороняється залучати до конфіденційного співробітництва під час проведення негласних слідчих дій адвокатів, нотаріусів, медичних працівників, священнослужителів, журналістів, якщо таке співробітництво буде пов'язане з розкриттям конфіденційної інформації професійного характеру.

Наукові дослідження визначають, що конфіденційне співробітництво громадян з оперативними підрозділами є вимушеним на нинішньому етапі розвитку нашого суспільства засобом боротьби зі злочинністю, є об'єктивно потрібною, діалектично і соціально зумовленою, ефективною зброєю в руках досвідчених працівників-агентуристів. У сучасних умовах діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів і установ виконання покарань роль конфіденційного співробітництва не лише не знижується, а й навіть зростає[3, с.135].

Однією з проблем використання результатів конфіденційного співробітництва під час кримінального провадження є допустимість доказової бази, тобто важливим є те, щоб фактичні дані про протиправну поведінку особи були отримані не лише з додержанням процесуальної форми, а і з дотриманням режиму законності[4, с.363].

Враховуючи велику кількість наукових розробок питання конфіденційного співробітництва під час негласних слідчих(розшукових) дій, а також норми законодавства щодо цього питання, можна сказати, що досить різнобічним є застосування даного інституту на практиці. Адже не існує єдиної законодавчо закріпленої системи застосування норм права в даному аспекті. Тому необхідно звернути увагу на врегулювання даного питання на законодавчому рівні, адже неодноразово науковцями підкреслюється важливість таких діянь у правоохоронній діяльності, а тому необхідно, щоб вони могли безперешкодно застосовуватись як доказова база. Законодавча неврегульованість порядку застосування інформації, яка отримана конфіденційним співробітником під час негласних слідчих (розшукових) дій викликає багато запитань на практиці і ставить під загрозу мету такої діяльності та взагалі сенс її виконання.

---

1. Халимон С.І. Історико-правовий аналіз конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань / С. І. Халимон // Часопис академії адвокатури. – 2012. – №3(16)/ Електронний ресурс : – Режим доступу :

<http://www.nbu.gov.ua/ejournals/Chaau/20123/12hsiuvp.pdf>.

2. Вязмікін С.А. Конфіденційне співробітництво під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій // Наукове забезпечення досудового розслідування: проблеми теорії та практики [Текст]: зб. тез доповідей V Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 8 лип. 2016р.). – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2016. – 314с.

3. Халимон С.І. Соціально-правова необхідність залучення громадян до конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності – №1, 2012

4. Тягієв С.Р., Гекова Ю.І. Особливості використання інформації, отриманої внаслідок конфіденційного співробітництва, під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій // Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави. Харків, 2016

Локота Ольга Олександрівна

студентка Університету митної справи та фінансів

Науковий керівник – доцент кафедри менеджменту ЗЕД, к.е.н. **Кахович Ю.О.**

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МИТНІЙ СПРАВІ

Розвиток світової торгівлі та зовнішньоекономічної діяльності диктують свої умови для полегшення митних процедур при ввезенні та вивезенні товарів. У зв'язку з цим, здійснення митного контролю має змінюватися на користь використання нових технологій неруйнівного контролю, а також тісної співпраці з митними службами інших країн.

Сьогодні одна з цілей України є перетворення митниці в сильний, спеціалізований орган системи виконавчої влади, найбільш адаптований до реалій сьогодення і спрямований на ефективний захист інтересів громадян, господарюючих суб'єктів і в той же час в стані забезпечити ефективне здійснення митної політики.

Угода про асоціацію з ЄС вимагає безумовного виконання деяких положень митного законодавства ЄС (за 1-3 роки). Важливим показником розвитку митної справи в Україні є взаємодія між митними органами і платниками податків. Першим кроком на шляху до реалізації діалогу між митними органами і бізнесом стало підписання меморандуму про взаєморозуміння, в якому містяться основні напрями вдосконалення митної справи.

Настільки ж важливим фактором для поліпшення митної системи України є автоматизація митного оформлення, це означає максимальне вилучення «людського фактору» при здійсненні митних процедур (бухгалтерський облік, аналіз ризиків, вибору для пост-аудиту, тощо), метою якого є значно знизити корупційну складову в митних службовців [1].

Сучасні інформаційні технології та комп'ютеризація процесів людської діяльності, сприяє переходу до електронної форми всіх аспектів взаємин між